

**FOD VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

Brussel, 24 06 2013

**DIRECTORAAT-GENERAAL
GEZONDHEIDZORG**

**FEDERALE COMMISSIE
“RECHTEN VAN DE PATIËNT”**

**Advies van de federale commissie “Rechten van de patiënt”
betreffende de controle- en expertisegeneeskunde**

*** Dit advies werd goedgekeurd op de plenaire vergadering van 21 06 2013**

I. INLEIDING

Op 15 januari 2013 heeft de Federale Commissie « Rechten van de patiënt » een adviesaanvraag van Minister L. Onkelinx ontvangen over een brief van 22 november 2012 die zij ontvangen heeft van de Nationale Raad van de Orde van geneesheren.

De Minister vraagt meer bepaald aan de Commissie om de punten te onderzoeken die de Nationale Raad van de Orde van geneesheren in die brief aanhaalt.

De Raad stelt daarin verschillende vragen over de studie die professor Verlooy van de Universiteit Antwerpen in juli 2011 heeft uitgevoerd op vraag van de FOD Volksgezondheid, met als titel « *De toepassing van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt op het gebied van de controle- en expertisegeneeskunde* ».

- a) De Nationale Raad van de Orde van geneesheren wil eerst en vooral weten of de inhoud van de studie goedgekeurd werd door de Federale Commissie « Rechten van de patiënt ».
- b) De Nationale Raad van de Orde van geneesheren vindt het overigens opportuun om het advies van de Federale Commissie « Rechten van de patiënt » te kennen over de volgende passage van de studie in kwestie: « *Het louter beoordelen op stukken kan hoogstens gezien worden als een medisch advies en niet als "verstrekken van gezondheidszorg". Een dergelijk medisch advies zonder contact met de patiënt-natuurlijke persoon valt onzes inziens dan ook niet onder de patiëntenrechtenwet* ».
- c) De Nationale Raad van de Orde van geneesheren acht het ook nuttig om over het advies van de Federale Commissie « Rechten van de patiënt » te beschikken over de volgende passage van de studie in kwestie:

« Wat betreft de situatie van een raadsgeneesheer die de patiënt onderzoekt in opdracht van bv. een private verzekeringsmaatschappij kan er wel een probleem opduiken : naast de strikt medische vaststellingen (anamnese, klinisch onderzoek, beeldvorming, ...) –waartoe de patiënt ongetwijfeld toegang moet hebben- is er ook informatie die bestemd is voor de opdrachtgever en die meer te maken heeft met de administratief-financiële kant van de zaak : bv . wordt van de raadsgeneesheer verwacht dat hij reeds vroeg in de expertise een inschatting geeft van het percentage ongeschiktheid dat mogelijks zou kunnen worden toegekend aan patiënt in kwestie . Dit laat de verzekeringsmaatschappijen toe om de nodige provisie aan te leggen. Gezien de raadsgeneesheren en de verzekeringmaatschappijen menen dat het inzagerecht van de patiënt hier niet geldt, wordt de zaak in de praktijk soms opgelost door een gescheiden dossier te maken : een met de medische en persoonlijke en professionele gegevens, en een met gegevens en inschatting van financieel-technische aard, waartoe de patiënt dan geen toegang heeft ».

II. ADVIES VAN DE COMMISSIE

A. De Federale Commissie « Rechten van de patiënt » heeft de voornoemde studie die op vraag van de FOD Volksgezondheid uitgevoerd is, niet goedgekeurd.

Deze studie verbindt enkel de auteur ervan.

B. De Federale Commissie « Rechten van de patiënt » oordeelt dat een medisch advies dat verstrekt is door een de raadsgeneesheer/controleur/expert op grond van (een) dossier(s) en zonder fysiek contact met de patiënt wel degelijk onder het toepassingsgebied van de patiëntenrechtenwet valt:

- De Commissie herinnert immers aan de definitie van gezondheidszorg zoals die opgenomen is in artikel 2, 2° van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt: « *diensten verstrekt door een beroepsbeoefenaar met het oog op het bevorderen, vaststellen, behouden, herstellen of verbeteren van de gezondheidstoestand van een patiënt of om de patiënt bij het sterven te begeleiden* »

Een medisch advies verstrekken op basis van een dossier komt er wel degelijk op neer dat er een gezondheidstoestand vastgesteld wordt.

Er is geen specifieke wettelijke bepaling die zegt dat er fysiek contact met de patiënt moet zijn opdat er sprake zou zijn van verstrekking van gezondheidszorg.

- Het toepassingsgebied van de wet van 2002 beperken tot de patiënten die een fysiek contact met de beoefenaar gehad hebben, zou overigens voor een (niet-gerechtvaardigde) discriminatie zorgen tussen patiënten die soms onderzocht worden door de geneesheer-deskundige/controleur en patiënten die niet onderzocht worden.

- De Federale Commissie « Rechten van de patiënt » verwijst nogmaals naar haar advies van 7 februari 2013 met betrekking tot het geven van een tweede advies in het kader van een hospitalisatieverzekering, waarvan hier een uittreksel:

« Uiteraard blijft de Wet Patiëntenrechten van toepassing op de relatie tussen de verzekerde en de zorgverlener die het tweede advies geeft. Het ontbreken van een persoonlijk contact tussen beide, doet hier geen afbreuk aan. »

C.1. De financiële ramingen betreffende een ongeval (arbeidsongeval, ongeval volgens het gemeenrecht, ziekte,...) die zijn opgemaakt door een dossierbeheerder bij een verzekeringsmaatschappij of een andere instantie behoren niet tot de bevoegdheid van een raadsgeneesheer, werden door hem niet opgemaakt en maken geen deel uit van een zorgverstrekking. Dergelijke gegevens maken ook geen deel uit van het dossier van een raadsgeneesheer die een opdracht uitvoert voor een verzekeringsmaatschappij of voor een andere instantie (ziekenfonds, administratie,...).

Omwille van die redenen is de wet betreffende de rechten van de patiënt, meer bepaald het recht op rechtstreekse toegang tot het patiëntendossier, niet van toepassing op dergelijke gegevens.

De federale commissie "Rechten van de patiënt" is evenwel van mening dat elke beoordeling van een raadsgeneesheer/controleur/expert, zij het voorlopig, meer bepaald een beoordeling van de mate van ongeschiktheid van een patiënt (of deze ongeschiktheid persoonlijk, op het niveau van het gezinsleven of werk gerelateerd is, of deze ongeschiktheid permanent of tijdelijk, volledig of gedeeltelijk is), deel uitmaakt van het patiëntendossier; ze moet dus toegankelijk zijn voor de patiënt volgens artikel 9 van de wet betreffende de rechten van de patiënt:

De voorbereidende werkzaamheden van de wet betreffende de rechten van de patiënt herinneren aan de wens van de wetgever om de controle- en expertisegeneeskunde binnen het toepassingsgebied van de hiergenoemde wet te brengen¹.

Wettelijk gezien zijn zowel de raadsgeneesheer van een verzekeringsmaatschappij of van een andere instantie (ziekenfonds, administratie, ...) als de gerechtelijk expert die de opdracht tot medische evaluatie krijgt, dan ook onderworpen aan de wet betreffende de rechten van de patiënt.

De Commissie ziet niet in waarom zou moeten worden afgeweken van de voornoemde wet voor een deel van het dossier van de raadsgeneesheer/controleur/expert. De patiënt/verzekerde heeft, volgens de wet betreffende de rechten van de patiënt, op zijn verzoek, een recht op toegang tot het geheel van het dossier opgesteld door de raadsgeneesheer/controleur/expert, en dit zonder beperking.

C. 2. Enkele leden van de Federale Commissie « Rechten van de patiënt » stellen bovendien vast dat wat vaak en vooral telt voor de patiënt/verzekerde is dat hij de stand van zaken van zijn dossier dat aan een medische expertise onderworpen wordt, kent en dat hij weet op welke manier dat dossier zal worden geïnterpreteerd.

Het recht op informatie over de tussenkomst zoals voorzien in artikel 8, §2 van de wet betreffende de rechten van de patiënt, mag dan ook zeker niet omzeild worden op het gebied van de expertise- en controle-geneeskunde.

¹ Parl. St. Kamer 2001-2002, nr. 1642/012, p. 54 en 57: de amendementen om de expertise- en controle-geneeskunde van het toepassingsgebied van de wet uit te sluiten, werden door Minister Aelvoet afgekeurd, evenals door de meerderheid van de stemmers van de wet.

- Zie nog de verklaringen van Minister M. Aelvoet, Parl. St. Kamer 2001-2002, nr. 1642/012, p. 58: «*Het is in ieder geval duidelijk dat wanneer een adviserend geneesheer een dossier opent over een mindervalide, die daar toegang moet kunnen toe hebben*»